

МӘРТӨК АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІ» ММ

Мәртөк аудандық білім бөлімі

« 28 » 08 2020ж.

N 275m 1

ВАРИАТИВТІК КОМПОНЕНТ

«ШЕБЕР ҚОЛДАР»

(жүзеге асыру мерзімі 2020-2022жж.)

Ересек тобы (4- жасан бастап)

Әзірлеуші: А.Бигурина

«Достық» бала бақша тәрбиешісі Битурина Алияның мектеп жасына дейінгі балаларға арналған «Шебер қолдар» атты вариативтік бағдарламасына

П і к і р

Мүсіндеу өнеріндегі баланың өзі қолымен жасаған мүсіндер оның өзі сияқты дербестігімен, ашықтығымен ерекшеленеді. 3-4 жастағы балалар бұрынғы іскерліктерін жетілдіре отырып, әртүрлі пішіндегі заттарды жасайды.

Жыл сайын бала дамуында, өз қатарластарының қатарынан қалып бара жатқан бала саны көбейіп келеді. Адамның қолы – ол бір құрал іспеттес, ол баланың дамуына әсерін тигізеді.

Тәжірибеге сүйенсек, бала мектеп табалдырығынан аттағанда (6-7) жас 70-80 пайызы саусақ маторикаларының жеткілікті дамымағанын көреміз.

Саусақтарының әлсіздігі, нашар дамығаны, жазуларының нашарлығына, ұзақ уақыт жаза алмауларына әкеліп соғады.

Саусақ маторикаларының нашар дамуы көбінесе аурушаң, кіші кезінен бала бақшаға бармаған балаларда көп кездеседі. Бағдарламаның тиімділігін ескере отырып, мектепке дейінгі балаларға білім беру мекемелерінде «Шебер қолдар» атты бағдарламаны қолдану ұсынылады.

Білім беру бөлімі «Мүсіндеу» бойынша осы құрал балалардың жан-жақты дамуын ұйымдастыруда туындайтын көптеген сұрақтарын шешуде көмекші болады деп сенім артамыз.

Мәртөк аудандық білім

бөлімінің әдіскері:

М.А.Шауменова

Түсінік хат

Мектепке дейінгі жастағы балалардың жас ерекшеліктерін, жеке қабілеттерін, менгеру деңгейлерін ескере отырып құрылған «Шебер қолдар» вариативтік бағдарламасы аптасына 1 сағат, жыл бойына 36 сағатты қамтиды.

Мақсаты:

- Мүсіндеудің бала тәрбиесінде алатын маңызы өте зор.
- Мүсіндеу арқылы баланың саусақ маторикалары дамиды, ой-қиялы артады, эстетикалық талғамдары қалыптасады.

Міндеттері:

Мүсіндеуде техникалық дағдылар мен іскерліктерін қалыптастыру. Шығармашылық іс-әрекет процесіне, көркем шығармалары мен қазақ халқының және өзге де халықтардың шығармашылығына эмоционалдық қарым-қатынастарын білдіруге тәрбиелеу.

Мүсіндеу оқу қызметінде ойын түрінде өткізіледі. Негізгі жұмысқа кіріспес бұрын затты қарау, тұтас және дербес бөліктерін бейнелеп көрсету.

Күтілетін нәтижелер:

Сазбалшықтың қасиеттерімен таныстыруды жалғастыру: сазбалшық жұмсақ, бөліп алуға, илеп мүсіндер жасауға болады.

Сазбалшық, камыр, ермексаз кесектерінен үзу, жұлу, жаншу, созу тәсілдерін қолдана отырып мүсіндеуге үйрету,

Кесекті алақан арасында және жазықтықта түзу және домалақтау арқылы илеу іскерліктерін жетілдіру.

Бөліктері бірнеше заттарды мүсіндеу, дұрыс орналастыру, қатынастарын сақтау, бір-бірімен біріктіру тәсілдерін көрсету.

Мүсіндеуді сазбалшықпен, ермексазбен, тұзды камырмен пайдалануға болады. Соның ішіндегі тұзды камырды пайдаланудың ерекшелігі басым түседі.

Тұзды камырдың артықшылығы:

1. Көп шығын шығармай, өзіңізге керек уақытта дайындап алуға болады.
2. Тез жуылады, дақ қалдырмайды.
3. Ауызға түскенде қауіпсіз.
4. Мүсіндегенде қолға жабыспайды.
5. Кептіруге болады.
6. Боялған камырмен жұмыс істеуге болады, дайын мүсінге сурет салуға қолайлы
7. Тұзды камырдан жасалған ойыншықтармен қорықпай ойнауға болады
8. Лакпен қатырса, ұзақ мерзімге сақталады.

Тұзды камырдан мүсіндеу жасау балабақша тәрбиеленушілеріне өте қолайлы.

Вариативтік компонентінің ұйымдастырылған оқу қызметтінің күнтізбелік- тақырыптық жоспары.

Білім беру саласы: «Шығармашылық»

Бөлімі: Мүсіндеу «Шебер қолдар» (Тұзды қамырдан мүсіндеу)

№	Тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны
1	«Күз сыйлығы»	Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстыру. Балалардың талабын арттыра отырып, көкөністер мен жемістерді ажыратып білуге білімдерін дамыту. Тұзды қамырмен мүсіндеу әдістерін пысықтау қол қимылын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Тұзды қамырды еркін қолдану арқылы көкөніс-жемістердің мүсінін жасауды үйрету.	1
2	«Добым, добым дөңгелек»	Балаларға тобымыздағы ойнауға арналған доптар туралы түсінік беру. Әр түрлі пішінді доптарды, тұзды қамыр арқылы мүсіндеуге үйрету. Ұсақ қол қимыл - қозғалыстарын, тілдік қорларын, ойлау дағдыларын дамыту. Достастыққа, бірлесіп жұмыс істей білуге тәрбиелеу.	1
3	«Жүзік»	Балаларға зергерлік өнер туралы түсінік беру. Сөздік қорларын бейнелі дұрыс жеткізе білу іскерліктерін, шығармашылық қиялдарын дамыту. Қазақтың салт-дәстүрлерін және үлкенді құрметтеуге тәрбиелеу.	1
4	«Алтын балық»	Балаларға балық туралы жан-жақты түсінік беру, тіршілік ортасымен таныстыру, алақан арасына салып домалақтау, жаншу, жалпақтау, есу тәсілдерін жалғастыру. Мүсіндеуде саусақ қимыл-қозғалыстарының ептілігін қалыптастыру, бірнеше бөліктен тұратын заттарды бір-біріне біріктіруді дамыту. Саусақ ептілігімен пішінді бұзбай, таза, ұқыпты орындауға тәрбиелеу.	1
5	«Үйрек»	Тұзды қамырмен дұрыс жұмыс жасай білуге үйрету. Қиялдарын дамыту. Үйректі мүсіндей алуға үйрету. Саусақ маторикаларын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
6	«Торғай»	Тұзды қамырмен дұрыс жұмыс жасай білуге үйрету. Есу, ұзу арқылы торғайды мүсіндей алуға үйрету. Саусақ маторикаларын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
7	Үй жануары, «Қозы»	Үй жануарлары жайлы білімдерін кеңейту. Саусақ маторикаларын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
8	«Ұзын құлақ қоян»	Қоршаған орта туралы түсініктерің кеңейтіп қоянның ерекшеліктеріне тоқталу; тұзда қамырмен жұмыр денені мүсіндеу машығын дамыту. Жануарларға деген қамқорлыққа шеберлікпен жұмыс жасауға тәрбиелеу.	1

9	«Құламайтын қуыршақ»	Шар пішіндерінің әртүрлі домалақтар жасауды үйрету, ойыншықтар туралы жалпы түсінік беріп құламайтын қуыршақпен таныстыру, тазалыққа тәрбиелеу.	1
10	«Қояндарға арналған сәбіз»	Қоршаған ортамен таныстыруды жалғастыру, қоянның тіршілігі туралы балаларға түсінік беру.	1
11	«Мандариндер мен апельсиндер»	Апельсин мен мандариннің айырмашылығын ажырата білуге үйрету, үлкен және кішкентай домалақ заттарды жасауды дамыту; эстетикалық талғамды сақтап, жұмысты ұқыпты жасауға тәрбиелеу	1
12	«Ұлу»	Ұлу жайлы жалпы түсінік беру; ермексазды ширатып созуды үйрету; жәндіктерге деген қамқорлық сезімдерін ояту; ұқыптылыққа, дербес әс – әрекет жасауға тәрбиелеу.	1
13	«Қуыршақтар»	Балаларды ойыншықтар әлемімен таныстыруды жалғастыру, жұмбақ жасыра отырып, қуыршақтың ерекшелігіне көңіл бөліп, құрастыру жолдарын үйрету; домалақ пішіннен әртүрлі көлемде сопақша және «шұжықша» пішіндерді жасауды дамыту; шығармашылықпен жұмыс істеуге тәрбиелеу, эстетикалық талғамдарын қалыптастыру.	1
14	«Мен, менің достарым жануарларым»	Жануарлардың қысқы тіршілігі (азық дайындауы, қыс бойы ұйқыда болуы) туралы әңгімелеу. Туган өлкенің жануарларын қорғау. Сөздік қорларын молайту. Саусақ маторикаларын дамыту. Жануарларды қамқорлыққа алу сезімдерін тәрбиелеу.	1
15	«Доп»	Доп туралы жалпы түсініктерін кеңейту, ермексаздан жұмыр пішінді ойыншық доп жасауға үйрету; қол қимылының үйлесімділігін, домалақ пішіндерді жасауды дамытып, ойыншықтарды күтіп ұстауға тәрбиелеу.	1
16	«Шыршаға арналған ойыншықтар»	Жаңа жыл, шырша, шырша ойыншықтары туралы жалпы түсінік беру; әртүрлі пішіндерді мүсіндеу және бір ұшын үшкірлеп мүсіндеу іскерліктерін шыңдау, такпақтар, өлеңдер айтқызып тілін, сөздік қорларын дамыту; шығармашылық қабілеттерін дамытуға тәрбиелеу.	1
17	«Аққала»	Балаларға қар және оның қасиеттері туралы түсінік беру; домалақтарды біріктіру арқылы бейне құрастыра білуді дамыту; қысқы табиғат әсемдігі арқылы табиғатты сүйе білуге тәрбиелеу.	1
18	«Мойынорағыш және баскім»	Қыстық киімдері туралы түсініктерін кеңейту; қуыршаққа арналған мойынорағыш пен баскімді әртүрлі пішіндерден жасауды үйрету; ұқыптылыққа, денсаулықты күте білуге тәрбиелеу.	1
19	«Мысықтың ыдысы»	Мысық туралы түсініктерін кеңейту, ол туралы балалардың өздеріне әңгімелету; ермексазды домалақтап, ортасын қуыстау машығын дамыту, сондай – ақ шыдамдылыққа, төзімділікке, үй жануарларына қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.	1
20	«Ұшақ»	Бөлшектерді құрастыру арқылы ұшақты мүсіндеуді үйрету; қиялдау сезімдерін дамыту, ұқыптылыққа, дербес іс – әрекет жасауға тәрбиелеу.	

21	«Қуыршаққа арналған моншақтар»	Әшекей бұйымдар жайлы білім беру. Саусақ маторикаларын дамыту, тізбектей алуға үйрету.	1
22	«Анама арналған гүл»	Балалардың сөздік қорын дамыту. Үлкендерді сыйлап құрметтеуге тәрбиелеу.	1
23	«Гүлді алма ағашы»	Көктем мезгілі жайлы білім беру. Көктемде қар еріп, алма ағаштары гүлдейтінін айту.	1
24	«Түймедақ»	Гүлдер туралы түсінік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
25	«Адам бейнесі»	Туыс, туысқан ұғымы жайлы түсінік беру. Адам бейнесін бейнелей алуға үйрету, саусақ маторикаларын дамыту.	1
26	«Үлкен және кіші саңырауқұлақтар»	Тұзды қамырмен дұрыс жұмыс жасай білуге үйрету. Көкөністер жайлы білімдерін кеңейту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
27	«Машина»	Көліктер жайлы білімдерін кеңейту. Саусақ маторикаларын дамыту.	1
28	«Менің үйім»	Өз үйлері туралы айту, ермексаздан үй жасау. Саусақ маторикаларын дамыту.	1
29	«Терезесі бар көңілді ашық хаттар құрастыру»	Балаларды ашық хат түрлерінің ерекшеліктерімен сонымен қатар әшекейлеу түрлерін үйренеміз.	2
30	«Тасбақа»	Тасбақа туралы түсінік беру. Саусақ маторикаларын дамыту.	1
31	«Әшекей бұйымдар»	Балаларға әшекей бұйымдар туралы айтып, ермексаздан жасап көрсету. Саусақ маторикаларын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
32	«Қасықтар жасау»	Ермексаздан қасық жасап үйрету, қол қимылының үйлесімділігін, сопақша пішіндерді жасауды дамыту.	1
33	«Ермексазбен көлік жасау»	Ермексазды ұсақ бөлшектерге бөліп, домалақтап құрастыру. Саусақ маторикаларын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1
34	«Кеме»	Кеме туралы түсінік беру, ұқыптылыққа жеке дербес іс-әрекет жасауға тәрбиелеу.	2
			36 сағат